

Nd.

417. Frumvarp

til laga um aðflutningsbann á áfengi.

(Eftir 2. umr. í Nd.).

1. gr.

Engan áfengan drykk má flytja til Íslands til annarra nota en þeirra, sem getið er um í 2. grein, og farið sé með eftir reglum þeim, sem settar eru í lögum þessum. En það er áfengur drykkur eftir lögum þessum, sem í er meira en $2\frac{1}{4}\%$ af vinanda (alkóhóli) að rúmmáli. Duft, kökur og annað, er þau efni eru í, sem sundur má leysa í vökva, og í sér hafa fólgið slíkt áfengi, skal telja áfengan drykk.

2. gr.

Heimilt skal stjórnanda eða eiganda iðnaðarfyrirtækis eða efnarannsóknarstofu eða annars því líks fyrirtækis að flytja frá útlöndum vinanda eða annað áfengi til iðnþarfa og verklegra nota í stofnuninni. Svo skal og heimilt að flytja til landsins vinanda, sem ætlaður er til eldsneytis. Báðar þessar heimildir eru bundnar því skilyrði, að vinandinn sé blandinn því efni, sem að álitum landlæknis gerir hann óhæfan til drykkjar. Lyfsölum skal og heimilt að flytja til landsins vinanda þann og annað áfengi, sem lyfsölum er skylt að hafa til læknisdóma samkvæmt hinni almennu lyfjaskrá. Loks skal smáskamtalæknum heimilt að flytja frá útlöndum vinanda til lyfjablöndunar og smáskamtalyf með vinanda í, ef þöntun þeirra fylgja meðmæli hlutaðeigandi lögreglustjóra og sóknarprests.

3. gr.

Alt áfengi, sem flutt er til landsins frá útlöndum samkvæmt lögum þessum, skal fyrst flytja á land í Reykjavík. Þar skal landsstjórnin skipa sérstakan umsjónarmann áfengiskaupa, og hefir hann á höndum umsjón og eftirlit með áfengiskaupum, svo sem nánar er fyrir mælt í lögum þessum.

Umsjónarmaður hefir að launum 600 kr. á ári, er greiðast úr landssjóði. Svo fær hann og ókeypis húsnæði fyrir áfengisbirgðir, burðargjald bréfa og alla nauðsynlega aðstoð.

4. gr.

Nú hefir maður heimild til áfengisflutnings frá útlöndum eftir lögum þessum, og vill hann neyta þessarar heimildar sinnar, og skal hann þá í tæka tíð segja umsjónarmanni áfengiskaupa til um það, hvers konar áfengi og hve mikið hann vill fá og frá hverju verzlunarhúsi, svo og með hverri ferð frá útlöndum. Hann skal og skýra honum frá um leið, til hvers hann ætli að nota áfengið. Svo skal og fylgja beiðninni flutningskostnaður til Reykjavíkur. Umsjónarmaður sendir þá pöntunina því verzlunarhúsi eða þeim vinsöllumanni, sem hún er stíluð til, og beiðist þess, að áfengið sé sent til sín. Skal umsjónarmaður, þegar er áfengið kemur til hans frá útlöndum, tryggja sér með rannsókn, að áfengissendingin sé eigi önnur eða meiri en um var beið. Skal hann þá merkja það með embættisinnsigli sínu og segja eiganda til. Eiganda skal þá heimilt að vitja þess, en gjalda skal hann þá um leið þann sérstakan kostnað, er af aðflutningnum kann að hafa leitt, þó ekki húsnæðisgjald í Reykjavík (sbr. 3. gr.).

Nú hirðir sá ekki áfengið, er pantað hefir, áður en 6 mánuðir eru liðnir frá því er hann fekk tilkynning umsjónarmanns um aðflutning áfengisins, og er umsjónarmanni þá heimilt að hella niður áfenginu og selja umbúðir þess, nema sá, er pantað hefir, kjósi heldur að fá áfengið á sinn kostnað endursent seljanda. Allan ógreiddan kostnað, er leitt hefir af aðflutningnum, má þá taka lögtaki hjá þeim, er áfengið hefir pantað, samkvæmt lögum 16. desember 1885.

Umsjónarmaður ber enga ábyrgð á greiðslu andvirðis fyrir það áfengi, sem aðflutt er.

5. gr.

Skylt er hverjum skipstjóra, er frá útlöndum kemur, að tilkynna lögreglustjóra um leið og hann sýnir skipsskjölin, hvort hann hafi nokkurt áfeng til flutnings fyrir aðra menn, og þá hve mikið. Hann skal og skýra frá, hvort og hve mikið áfengi hann hafi meðferðis sem skipsforða, en óheimilt skal honum, meðan hann er í höfnum inni eða í landhelgi við Ísland, að veita eða selja eða á annan hátt láta af hendi eða leyfa öðrum skipverjum að láta af hendi nokkuð af því áfengi, er til skipsforða er ætlað, til annarra manna en þeirra, sem eru lögskráðir skipverjar.

Skipstjóri er sekur við lög þessi, ef hann brýtur það, er nú var mælt.

Nú hefir skipstjóri meðferðis áfengi, sem ekki er ætlað til skipsforða og eigi á að fara til neins af þeim mönnum, er heimild hafa til áfengisaðflutnings frá útlöndum samkvæmt lögum þessum, og skal lögreglustjóri þá á hinni fyrstu höfn, er skipið kemur til, setja embættisinnsigli sitt á hin aðfluttu áfengisilát og ábyrgist skipstjóri, að innsiglin séu ekki brotin eða úr ílátunum tekið fyr en skipið er farið alfarið burt frá landinu.

6. gr.

Nú strandar skip hér við land og hefir meðferðis áfengi annaðhvort til flutnings eða það er skipsforði, og skal hreppstjóri í forföllum lögreglustjóra þá þegar taka áfengisilátin til varðveislu og gæta þess, að ekki sé í þau farið. Hann skýrir þegar í stað lögreglustjóra frá, en lögreglustjóri setur embættisinnsigli sitt fyrir ilátin og kemur þeim til geymslu á óhultum stað. Áfengi þetta má lögreglustjóri ekki selja eða á annan hátt láta af hendi til annarra manna, en skýra skal hann með fyrstu ferð réttum eiganda strandmunanna frá björgun áfengisins og senda honum það til ráðstöfunar á hans kostnað, nema hann kjósi heldur að því sé helt niður.

Sé um skipsforða að ræða og skipseigandi sé erlendis, skal áfengið sent úr landi til hans á hans kostnað, nema hann kjósi heldur að því sé helt niður.

Nú er ókunnugt um eiganda strandgöss og skal þá, eftir að lögskipaður auglýsingafrestur er liðinn og eigandi hefir ekki sagt til sín, hella því áfengi niður, er finnast kann meðal strandmunanna.

7. gr.

Engan áfengan drykk má flytja um landið né landhelgi annan en þann, sem annaðhvort er merktur einbættisinnsigli umsjónarmanns áfengiskaupa, svo sem fyrir er mælt í 4. grein laga þessara, eða þá þann drykk, sem um getur í 5. og 6. grein og merktur er með embættisinnsigli lögreglustjóra þess er í hlut á.

8. gr.

Öllum mönnum er óheimilt að veita, gefa, selja eða láta af hendi á annan hátt áfengi til annara manna.

Þó mega lyfsalar selja mönnum áfenga drykki eftir lyfseðlum löggiltra lækna, en þó eigi oftast en einu sinni eftir sama lyfseðli. Um sölu lyfja þeirra, sem áfengi er í, setur landlæknir lyfsölum reglur því til tryggingar að áfeng lyf verði eigi höfð til nautnar, heldur eingöngu til lækninga.

9. gr.

Veitingamenn og vinsölumenn, þeir sem leyfi hafa til vinsölu hér á landi samkv. lögum nr. 26, 11. nóv. 1899, um verzlun og veitingar áfengra drykkja, mega ekkert selja hér á landi, gefa, veita eða láta af hendi á annan hátt til annarra manna af áfengisbirgðum þeim, er þeir hafa, þegar lög þessi öðlast gildi. Skulu lögreglustjórar hver í sínu umdæmi skyldir til að rannsaka áfengisbirgðirnar og innsigla þær. Áður en 4 mánuðir eru liðnir, skulu eigendur áfengisins skyldir að flytja birgðirnar eða láta flytja þær burt af landi, og skulu lögreglustjórar hafa nákvæmt eftirlit með að svo sé gert. Öllu því áfengi, sem þá er ekki útflutt, skal tafarlaust hella niður án nokkurs endurgjalds til eiganda.

Ákvæði þessarar greinar um óheimild til sölu, gjafa eða veitinga áfengis, nær og til annarra einstakra manna, er áfengisbirgðir kunna að hafa í sínum vörzlum, er lög þessi öðlast gildi.

Nú er vinveitingaleyfi eða vinsöluleyfistimi einhvers manns ekki útrunninn, er lög þessi koma til framkvæmda, og hefir hann þá rétt til endurgreiðslu úr landssjóði á tiltölulegum hluta hins upphaflega leyfisgjalds.

10. gr.

Ef nokkur maður er grunaður með rökum um óleyfilegan aðflutning eða óleyfilega sölu eða veitingu áfengis, þá skal gera heimilisrannsókn hjá honum, ef það er talið nauðsynlegt til þess að komast fyrir málið. Skal rannsóknin gerð af lögreglustjóra þeim, er í hlut á.

Komi það í ljós við heimilisrannsóknina, að áfengi sé í vörzlum þess manns, er rannsókn fer fram hjá, skal hann skyldur til að sýna sönnunargögn þess, hvaðan honum eru komnar birgðirnir. Geti hann það ekki, skal hann teljast sekur um brot gegn 1. gr.

11. gr.

Hve nær sem hafin er ákæra út af ólöglegri sölu eða veitingu áfengis, má stefna kaupanda eða þeim, sem hann selur eða veitir, til vitnisburðar um málið, ef engir meinbugir eru annars á, og er rétt, að hann staðfesti framburð sinn með eiði, ef krafist er.

12. gr.

Hver sá, sem dæmdur er sekur um brot á ákvæðum þessara laga, skal auk lögboðsins málskostnaðar greiða kæranda og vitnum allan þann kostnað, er þau hafa haft af málinu.

13. gr.

Nú sést maður ölvaður, og skal þá heimilt að leiða hann fyrir dómara, er af honum er runnið. Skal hann skyldur til að skýra frá, hvar hann hafi fengið áfengi það, er hann varð ölvaður af. Geri hann það ekki, eða leiði skýring hans ekki til fullrar sönnunar á hendur seljanda eða veitanda, skal hann sæta sektum frá 50—200 kr.

14. gr.

Brot gegn 1. gr. laga þessara varða sektum eigi minni en 200—2000 kr.

Brot í annað sinn varðar sektum eigi minni en 500—5000 kr.

Brjótí nokkur oftár gegn ákvæðum þessarar greinar varðar það einföldu fangelsi. —

Þau eru og viðurlög á brotum þessarar greinar, að jafnan skal hið ólöglega aðflutta áfengi gert upptækt og því helt niður.

15. gr.

Nú sannast það á skipstjóra, að hann skýrir lögreglustjóra rangt frá um áfengi það, er hann hefir meðferðis, og skal hann þá sekur um 200—1000 kr., ef ekki liggur þyngri hegning við samkvæmt lögum.

Brot gegn þeim ákvæðum í lögum þessum, er óheimila að veita, gefa, selja eða á annan hátt láta af hendi áfengi til annara manna, varða sektum 100—2000 kr., ef ekki liggur þyngri hegning við að lögum. Ef brot er ítrekað, varðar það sektum frá 250—2500 kr.

Sama hegning liggur og við því, ef lyfsali lætur áfengi af hendi án skriflegrar læknisforskriftar eða oftár en einu sinni eftir sama læknisseðli.

16. gr.

Brot gegn 7. gr. laga þessara varða sektum 50—1000 kr. og skal hið flutta áfengi ásamt ilátum gert upptækt og því helt niður og skal andvirði ilátanna renna í landssjóð.

17. gr.

Nú verður læknir sannur að sök um að hafa látið af hendi læknisseðil um áfengi til þess að það sé notað til einhvers annars en sem læknislyf, og skal hann þá sekur 200—2000 kr. í fyrsta sinn, og skal sektin tvöfaldast sé brotið endurtekið. Lækni þann, er í hlut á, má og svifta læknisleyfi hér á landi 2—10 ár eða að öllu, ef miklar sakir eru.

18. gr.

Allar sektir eftir lögum þessum renna í landssjóð.

19. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

20. gr.

Sveitarstjórnnum og lögreglustjórum er sérstaklega skylt að sjá um að lögum þessum sé hlýtt.

21. gr.

Lög þessi skal prenta á íslenzku, dönsku, þýzku, ensku og frönsku og svo mörg eintök að nægi til að senda dönskum verzlunarfulltrúum í öðrum löndum.

22. gr.

Lög þessi koma til framkvæmdar 1. jan. 1912, og eru með þeim numin úr gildi lög nr. 26, 11. nóv. 1899 um verzlun og veitingar áfengra drykkja, svo og öll önnur lög og tilskipanir, er koma í bága við lög þessi.